

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **153068** (13) **U**
(51) МПК (2023.01)
B60T 1/00
B62D 11/08 (2006.01)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
"УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОФІС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ"

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2022 03847</p> <p>(22) Дата подання заявки: 17.10.2022</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права інтелектуальної власності: 18.05.2023</p> <p>(46) Публікація відомостей про державну реєстрацію: 17.05.2023, Бюл.№ 20</p>	<p>(72) Винахідник(и): Аносов Вадим Іванович (UA), Богомолов Віктор Олександрович (UA), Нікорчук Андрій Іванович (UA), Пивовар Віктор Семенович (UA), Подригало Михайло Абович (UA)</p> <p>(73) Володілець (володільці): ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ, вул. Ярослава Мудрого, 25, м. Харків, 61002 (UA)</p> <p>(74) Представник: Азарова Алла Володимирівна</p>
---	--

(54) СПОСІБ КЕРУВАННЯ ПОВОРОТОМ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ З ШАРНІРНО-ЗЧЛЕНОВАНОЮ РАМОЮ

(57) Реферат:

Спосіб керування поворотом транспортного засобу з шарнірно-зчленованою рамою включає короткочасне загальмування коліс різних бортів при вході до повороту та виході з повороту. При вході до повороту загальмовують внутрішнє колесо передньої піврами і зовнішнє колесо задньої піврами. При виході з повороту загальмовують зовнішнє колесо передньої піврами і внутрішнє колесо задньої піврами. Одночасно з цим, як при вході до повороту, так і при виході з нього на інших колесах передньої і задньої піврам, створюють тягові зусилля.

UA 153068 U

Корисна модель належить до способів керування поворотом колісних транспортних засобів з шарнірно-зчленованими рамами і може бути використана для поліпшення керованості останніх.

Є відомим [1] спосіб керування поворотом колісних транспортних засобів з шарнірно-зчленованими рамами, що реалізується шляхом повороту двох піврам, встановлених на двох колесах кожна, відносно одна одної за рахунок зусилля, що створюється силовими гідроциліндрами від гідронасосу рульового керування.

Недоліком відомого способу є те, що для здійснення відносного повороту двох піврам потрібне створення великих поворотних моментів (зусиль силових циліндрів) у зв'язку з великим моментом опору повороту.

Найбільш близьким аналогом корисної моделі є спосіб [2], при використанні якого здійснюють короточасне загальмування коліс внутрішнього борту - при вході в поворот і загальмування коліс зовнішнього борту - при виході з повороту. При цьому тягові зусилля створюються на усіх колесах, що не загальмовані.

Недоліком найбільш близького аналога є те, що при вході до повороту загальмовують внутрішні колеса як передні так і задні, а при виході з повороту загальмовують усі зовнішні колеса. Це означає, що при використанні найбільш близького аналога на транспортних засобах з шарнірно-зчленованими рамами буде погіршуватись керованість.

В основу корисної моделі поставлена задача удосконалити спосіб керування поворотом транспортного засобу з шарнірно-зчленованою рамою за рахунок того, що при вході до повороту загальмовують внутрішнє колесо передньої піврами і зовнішнє колесо задньої піврами. При виході з повороту загальмовують зовнішнє колесо передньої піврами і внутрішнє колесо задньої піврами. При цьому на усіх колесах, що не загальмовані, створюють тягові зусилля.

Корисна модель пояснюється графічними зображеннями.

На Фіг. 1 наведено схему зусиль, що діють на транспортний засіб з шарнірно-зчленованою рамою при вході до повороту.

На Фіг. 2 наведено схему зусиль, що діють на транспортний засіб з шарнірно-зчленованою рамою при виході з повороту.

Керованість транспортного засобу з шарнірно-зчленованою рамою підвищується тому, що при вході в поворот при загальмуванні внутрішнього колеса передньої піврами і зовнішнього колеса задньої піврами та створенні тягових зусиль (P_{K1} – сумарна тягова сила на передніх колесах, P_{K2} – сумарна тягова сила на задніх колесах) на інших незагальмованих колесах з'являється додатковий керуючий крутний момент, що діє на піврами транспортного засобу. Цей момент дорівнює

$$M_{\text{дод}} = \frac{1}{2} (P_{T1} + P_{T2}) \quad , (1)$$

де, $P_{T1}; P_{T2}$ - гальмівні зусилля при вході до повороту на внутрішньому колесі передньої піврами та зовнішньому колесі задньої піврами, відповідно;

B - колія транспортного засобу.

При виході з повороту створюються гальмівні зусилля P_{T1}^* і P_{T2}^* на зовнішньому колесі передньої піврами і внутрішньому колесі задньої піврами, відповідно. Додатковий керуючий крутний момент, при цьому дорівнює

$$M_{\text{дод}} = \frac{1}{2} (P_{T1}^* + P_{T2}^*) \quad . (2)$$

Створення додаткових керуючих крутних моментів дозволяє швидше подолати опір відносного руху передньої і задньої піврам, що підвищує керованість транспортного засобу з шарнірно-зчленованою рамою.

Таким чином корисна модель дозволяє удосконалити відомі способи керування поворотом колісних транспортних засобів з шарнірно-зчленованою рамою і поліпшити їхню керованість та маневреність.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

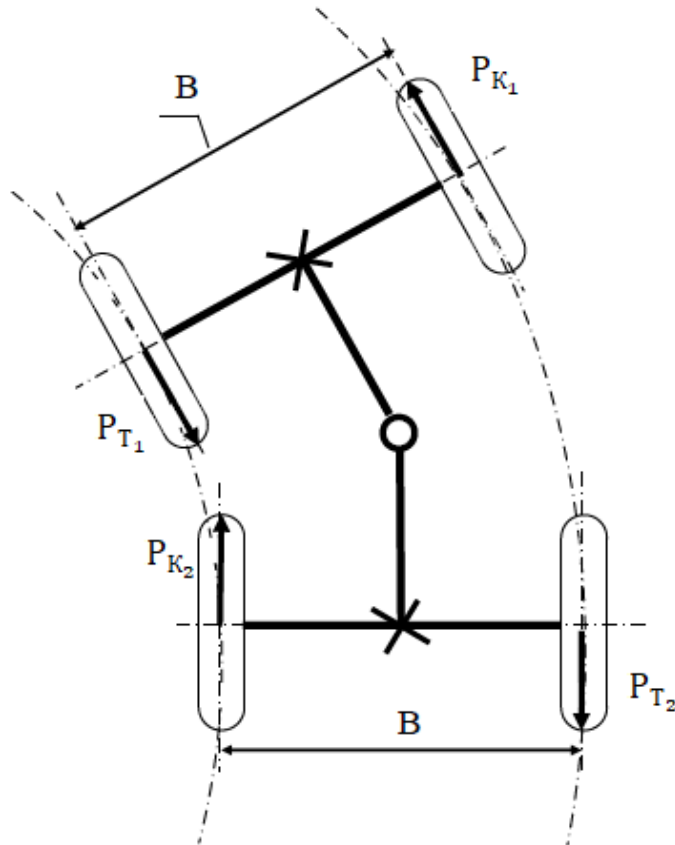
1. Щетників Б.В., Ранев Т.І. Радянські трактори. - М. ЦНИИТЭИИ. Тракторосельхозмаш. - С. 75-78.

2. Патент України на корисну модель № 40814. Спосіб керування поворотом транспортного засобу. МПК (2009) В60Т 1/00.

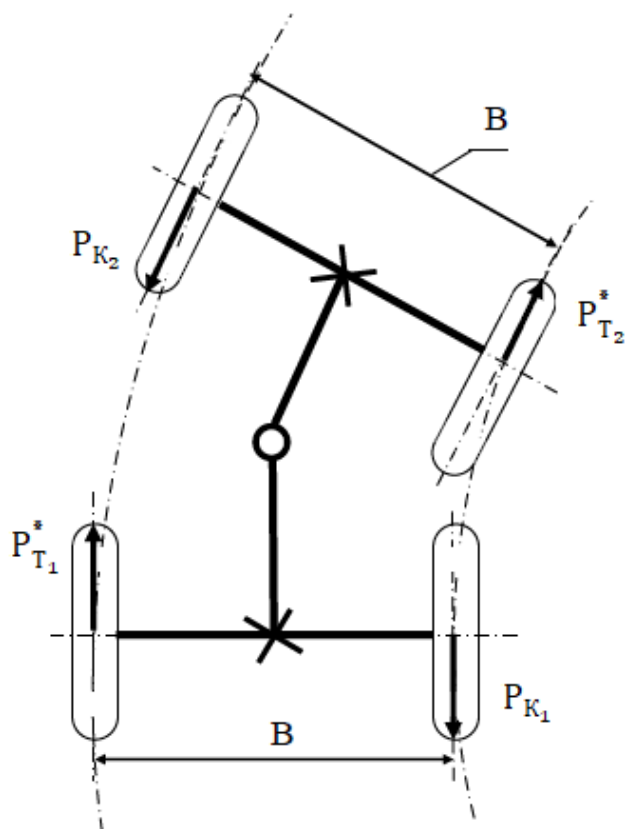
55

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Спосіб керування поворотом транспортного засобу з шарнірно-зчленованою рамою, що включає короткочасне загальмування коліс різних бортів при вході до повороту та виході з повороту, який **відрізняється** тим, що при вході до повороту загальмовують внутрішнє колесо передньої піврами і зовнішнє колесо задньої піврами, а при виході з повороту загальмовують зовнішнє колесо передньої піврами і внутрішнє колесо задньої піврами; одночасно з цим, як при вході до повороту, так і при виході з нього, на інших колесах передньої і задньої піврам створюють тягові зусилля.

Фиг. 1

Фиг. 2